

Prejeli prejeman:  
za  
slo leto naprej 28 K — h  
pol leta 13 —  
troti 6 — 50  
mesec 2 — 20  
Upravištvu prejeman:  
za  
slo leto naprej 20 K — h  
pol leta 10 —  
troti 6 —  
mesec 1 — 70  
Za pošiljanje na dom  
20 h na mesec.

# SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate  
sprejema upravištvo v  
Katol. Tiskarni, Kopitar-  
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,  
nefrankovana pisma ne  
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-  
niških ulicah št. 2, 1., 17

Izhaja vsak dan, izven  
nedelje in praznike, ob  
pol 6. uri popoldne.

Štev. 41.

V Ljubljani, v sredo 19. februarija 1902.

Letnik XXX.

## Kdo je naroden na Koroškem?

Iz Št. Jakoba v Rožu na Kor.

»Koroška se pogreza« — piše »Slov. Narod« dne 11. febr. t. l., in še celo pri tej tako žalostnej novici ne more zdržati, da ne bi brcnil po menihih, ki so baje zakrivali ta najnovejši udarec po koroških Slovencih. In vendar že od leta 1784 v št. Jakobu ni več menihov! Res, vzrok te največje nesreče za št. Jakob, ako se vest o padcu naše slovenske šole potrdi, je edino le neumna zaljubljenost koroškega kmeta v menda neobhodno potrebno nemščino, a te zaljubljenosti niso vzrok menih, ker razširjena je po celem Koroškem, tudi tam, kjer menihov nikdar ni bilo. Drugi vzrok je pa neprestana hujskarija od zunaj, ki je zaljubljenost v nemškutarijo porabila v svoje hinavske namene.

Nikakor tudi ni res, »da bi si bili narodni boritelji v tej samozvesti privoščili malo preveč počitka«. Z mirno vestjo lahko stopimo pred celi slovenski svet in ne bojimo se, da bi nam kdo mogel dokazati le piščico nemarnosti. Se ve! Drzno trdimo, da ko bi vsi rodoljubi delali za našo sveto stvar tako vztrajno, kakor smo delali in se trudili mi, vlada bi imela druge pojme o koroških Slovencih in ne bila bi se upala, proti vsej pravici nam tako drzno biti v obraz!

Sicer pa niti verjamemo ne in ne moremo verjeti, da bi naša slovenska šola bila že res zgubljena. Saj so vse številke, razven onih, katere je spravilo na dan strankarsko postopanje nadučitelja Woschitza (Božič), za našo slovensko šolo. Vlada ima vse podatke v rokah, ona ve, kako se je delalo, ve, kje je pravica in kje delajo za politiko in kje za blagor šole, zato še vedno upamo, da se nikakor ni mogla izreči proti nam. Če bi pa to vendar le storila, tedaj bi morali reči, da Angleška z Buri ne ravna bolj krivično, kakor se dela z nami koroškimi Slovenci!

Kar se tiče — ne bivšega — ampak še zdajnega nadučitelja, g. Kovačiča — vsa čast mu, kakoršen je zdaj. Da bi pa bil sodeloval pri priboritvi naše slovenske šole, ni res; nasprotno: deloval je in glasoval proti slovenski šoli! Sedaj pa je pošteti mož spoznal neizmerno vrednost slovenske šole in se je oklenil z vsem prepričanjem. Baš zato ga na višjem mestu ne vidijo radi in mož gre prosto-voljno v pokoj!

Več kaj o celi naši borbi mogoče pozneje, ko bode stvar odločena. Za sedaj naj omenim samo, da v celi Šentjakobske župniji ni niti enega domačega Nemca; tujih, ki pa tukaj stanujejo, je, ako odštejemo raznojezične delavce v predoru, komaj 8! Če bi torej slovenska šola padla, bijo pokopali Slovenci! Zanimivo je tudi, da večina onih, ki so podpisali prošnjo za nemško šolo, pravijo, da nemške šole nočejo, ampak da hočejo le več nemščine.

Še nekaj zanimivega! Eden glavnih agitatorjev za nemško šolo je št. Rasinger, p. d. Čošl na Hodnini. Ta je svoje dni se veliko trudil za slovensko šolo in je bil navdušen Slovenec. Potem je začel prebirati »Slov. Narod« in sedaj je najhujši nemškutar! Ali so temu tudi menih vzrok? Pa saj v uredništvu »Naroda« menda ni menihov?

»Slov. Narod« je svoje poročilo kolikor toliko posnel po graški »Tagespost« in ima iz tiste tudi imena naših agitatorjev za nemško šolo. V »Tagespost« je pa tudi ime Rasinger! Zakaj pa je »Slov. Narod« tega izpustil? Nepotrebno prašanje. Št. Rasinger, p. d. Čošl je naročnik »Slov. Naroda«! — Seve, to je kaj drugega.

## Državni zbor.

Dunaj, 18. svečana.

### Nemiri v Trstu.

Današnja seja je zopet mnogo radovednežev privabila na galeriji. Na dnevnem redu je namreč vladna odredba, s katero je v Trstu in okolici proglašeno izjemno stanje. Soc. demokratje pa so vložili nujni predlog, naj vlada takoj prekliče izjemno stanje, ka-

kor tudi nagli sod, ter ces. namestnika grofa Goessa odpokliče iz Trsta.

Takoj začetkom seje vstane ministerski predsednik dr. pl. Körber, da opraviči izredno vladno odredbo. Vsi poslanci se zberó pred ministerskimi sedeži ter pazljivo poslušajo vladna pojasnila. Dr. pl. Körber je rekel mej drugim: Preden navedem žalostna dejstva, z zadoščenjem konstatujem, da provzročitelji izgrediv ne smemo iskati mej delavci, ker ti — izvzemši morda radovedneže — se niso udeleževali nemirov. Nato min. predsednik našteva vse dogodke, ki so itak znani že iz časnikov.

Nato pravi: Ker se je dne 14. in 15. t. m. dokazalo, da so nemiri bili pripravljeni in organizovani, morala je državna oblast braniti življenje in imetje prebivalstva. Ces. namestnik je storil le svojo dolžnost, da je v smislu § 429 drž. pravnega reda proglasil nagli sod. Mestni svet tržaški je sklenil prošnjo, naj vlada skrbi za red in mir v mestu, ob enem pa zahteval, naj se zaprti oproste. (Smeh. Dr. Ellenbogen kliče: To vendar ni protislovje!) Vlada torej je morala zatreti demonstracije. Sedaj je jasno, da je bila delavska stavka drugim le povod za predrzne nakane. Veliko pomorsko mesto ima povsod vroča tla. V takih mestih razni vzroki vplivajo na gotove sloje prebivalstva, da se mu zmedejo pojmi o zakonitosti. Velik del razgrajadev so mladiči, katere za male svote in obljube najamejo oni, ki iščejo bogat plen. To se je tudi v Trstu pokazalo. Preiskava bode tudi pokazala, ali nimajo prstov vmes tudi tisti življi, ki prisegajo na program absolutne anarhije.

Vladi se očita, da ni ob pravem času posredovala. Ali mislite, da tajni spletkarji vladi naznanijo svoje načrte? Tega ti ljudje ne store. Ugovarja se: Zakaj pa policija tega ni izvohala? Policija lahko v sto slučajih stori svojo dolžnost, a se le enkrat zmoti, pa se že čujejo pritožbe proti njej. Državna oblast je storila svojo dolžnost, ko se je pričela splošna stavka, a red je mogla napraviti le s pomočjo vojskva. Ker pa je množica na vojake metala kamenje

in železo, so vojaki morali streljati. Vlada to jako obžaluje, ali tega vojakom nihče ne more očitati, da so morivci. Zato odločno protestujem, da bi bili naši sinovi ali bratje v armadi navadni morivci. (Živahno odobravanje. Presl kriči na vse grlo proti vladi.) Policija ni prepovedala črnih zastav, temveč le posredovala, ako so izgredivniki s silo zahtevali, da meščanje izobesijo črne zastave. Izjemno stanje v Trstu ni politična naredba. Ko se vlada prepriča, da je v Trstu red zagotovljen, bode preklicala izjemno stanje. Vlada bi dokazala le svojo slabost, ako bi pustila na tisoče mirnih državljanov v nevarnosti.

To je v bistvu odgovor vlade. Nato se oglasi dr. Kathrein ter predlaga, naj zbornica takoj prične razpravo, da se pojasnijo razmere v Trstu in vzroki nemirov.

Dr. Ellenbogen, ki se je od sobote zjutraj mudil v Trstu, jako obširno popisuje dogodke, ostro prijemajo vlado, osobito pa tržaškega namestnika ter konečno predlaga: Naj zbornica takoj sklene, da se morata izjemno stanje in nagli sod v Trstu takoj preklicati, ces. namestnik pa naj se upokoji ali premesti. Mej govorom je pokazal tudi prestreljen klobuk nekega človeka, ki so ga vojaki ustrelili. Soc.-dem. so govorniku živahno pritjevali.

Min. predsednik dr. pl. Körber je bil vidno razburjen ter je odgovarjal predgovorniku, da je vojaštvo moralo zatreti javno anarhijo. Vlada torej ni kriva, ako je morala proglasiti izjemno stanje, ampak oni življi, ki so bakljno nemirov vrgli mej množice. (Odobrovanje in ugovori.)

Dr. Ploj izjavi, da bodo slov.-hrvatski poslanci glasovali za Kathreinov predlog, in sicer osobito zato, da se ob tej priliki tudi tržaške razmere sploh pojasnijo. Jugoslovanski poslanci pričakujejo, da bode vlada na podlagi natančne preiskave zopet napravila red v Trstu v vsakem oziru.

Italijanski poslanec dr. Hortis izjavi, da izjemno stanje v Trstu ni opravičeno, in hoče glasovati za predlog soc. dem.

Za češkim agrarcem Zazvorko, ki je sicer dober človek, a mlad politik, skuša italijanski poslanec dr. Bartoli zbornico

## LISTEK.

### Kakšno šibo je našel Jakob za hudo Teklo.

(Češki spisal Vaclav Kosmák. — Poslovenil t. Fr. Marešič.)

(Dalje.)

Od tega dneva je živel Jakob tako-le: Zjutraj je vstal in šel v cerkev — dan na dan. Potem je zajutrkoval, kar mu je dala Tekla; bilo je to časih dosti slabo. Po zajutruku je šel na dvorišče, poigral se je z Dunajem, uredil, kjer mu kaka reč ni ležala na pripravnem mestu, potem se je vlegel na vrtu pod hruško, in čakal, da katera doli pade. To je pa snedel.

Popoldan je šel ali v gozd iskat mravljinčjih jajec, lešnikov, ali pa k potoku loviti rakov, ostrežev in belic, naposled je šel proti večeru na steklenico piva. Tako je porabljal svoj čas mirno in pokojno.

Tekla pa ne. Ta je tekala brez prestopa vsa razburjena in razdražena. Ko je gledala moža nedelavnega, brezskrbnega in mirnega, rezalo ji je to srce in spodjedalo

zdravje. Trla jo je ta misel, kje pač mož jemlje denar za tobak in za pivo? Vedela je natanko, kateri dan je bil v krčmi, ali je tamkaj izpil dve ali tri steklenice, — vedela je tudi, da plača vselej z gotovim denarjem, — ali kje ga jemlje? Jajca se ji ne izgubljajo, sadja tudi ne prodaje — — tega ni mogla razumeti.

Enkrat je sedel Jakob dopoldne na vrtu pri uljnaku in prepeval romarsko pesem:

»In zaspal sem pod drevescem  
Bilo je to le malo časa.«

Tekla ga poslušala na dvorišču. Obledi, lomi si roke in steče k možu.

Vstopi se predenj in skleplje roke kakor obupana: »Za Boga te prosim, mož, ali ti ni dolgčas, ali se ti ne mrzi ta svet?«

»Ne«.

»Saj vendar ves čas nič ne delaš!«

»Nimam nič dela«.

»Pa pojdi vsaj kam na delo!«

»Tega mi ni treba!« reče Jakob mirno.

»Mi imamo tudi še mlattiti«.

»To mi nič mari, jaz nisem gospodar«.

»O Bog! — ti me še spraviš do obupanja!« tarna Tekla silno jezna.

»Ne vedel bi zakaj. Ne delam ti napatja, ne tarem te — —«

»Od današnjega dneva ti ne dam nič več jesti!« zavpije ona in se zjoče.

»Ce tudi ne, saj so še tukaj hruške na hruški in v krčmi dobim za denar, kar hočem«.

Tekla zgrabi jezno mlado hruško za deblo in jo potrese, da je skoro vse sadje popadalo dolu. Pobere ga hitro v krilo, — hotela je steči, pa pri tem se obrne in vpije Jakobu z zapovedljivim glasom: »Govori, kje jemlješ denar?«

»To ti nič mari! — Ni prav, da si otresla hruške, hitro ti segnijo!« pristavi Jakob z zaupljivim, prijaznim glasom.

Tekli zastane sapa. Obrne se na peti in odleti.

Od tega časa ni spregovorila besedice Jakobu, — jedi mu je pa dajala. Dasi ni vedela, odkod jemlje denar, vendar se je bala, da ne bi veliko potratil.

V nedeljo pred jutrnjo mašo vpraša Jakob Teklo: »Zakaj ne govoriš?«

Tekla ne čerhne.

»Vprašam te: zakaj ne govoriš? Ali si mutasta?«

Tekla pokima svojeglavno, da je mutasta.

»To je velika nesreča«, vzdihne Jakob.

Ko prinese cerkvenik po pridigi očene gospodu župniku, čsupne duhovnik pri eni prošnji, pogleda natančneje in bere: »Za povrnjenje besede neki osebi«. Vsi ljudje se začudijo, kakšna prošnja bi to bila? Teklo oblije rudečica do ušes in Jakob se namrdne. Ko pride iz cerkve domov, stala je že Tekla na vratih in pozdravljala Jakoba: »Tako tedaj, ti malopridnež, ti se norca delaš iz samega Boga? Le počakaj, to zve gospod župnik!«

»Oh, zopet si spregovorila? To me veseli!« kliče Jakob veselo. Vendar pa nisem dal moliti za tebe, ljuba moja. Poznaš mojo sestranko Barbaro? Ta ubožica je izgubila v štirinajstem letu po vročinski bolezni skoro popolnoma besedo. Dal sem za njo moliti in jutri pojdem na božjo pot v Pribislavice, da bom za njo molil«.

Kar je govoril, bila je resnica. Imel je dober namen, pa porabil ga je muhasto, da je nekoliko kaznoval ženo.

Ponedeljek je res odrinil z romarji v Pribislavice. Tekla je bila vesela, da ji je šel izpred oči. Sedela je v preddurju in premišljevala, kako bi mogla ukrotiti moža svojega.

(Dalje prih.)



prepričati, kako vlada zatira in preganja italijansko prebivalstvo ob Adriji in da v Primorju ni irredente. Dvomimo, da je sploh katerega poslanca prepričal o istinitosti svojih trditev, ker pritrjevali so mu le ožji tovariši.

Dr. pl. Derschatta nato predlaga, naj se jutri izvoli odsek 37 članov, ki naj vsa poročila nepristransko presodi in presreša ter v osmih dneh zbornici poroča. Ta predlog je bil z veliko večino vsprejet ter odklonjen predlog soc.-dem., da naj bi se odsek takoj volil in že v treh dneh poročal. S tem je bila za danes ob 3. uri razprava o tržaških nemirih končana in pričela se je zopet debata o bosanskih železnicah.

#### Kdo je kriv?

Danes smo slišali natančno poročilo vlade, pa tudi soc.-dem. Vprašanje je: Ali so nemiri v Trstu v istini posledica edino le vladne malomarnosti, da razsodišče že iz početka ni rešilo prepira mej kurjači na ladijah in Lloydovo upravo, kakor trdijo soc. demokrati, ali pa so vrgli bakljo anarhije mej množico življi, ki iščejo bogat plen?

Mi sodimo, da vlada in soc. demokratje ne govoré odkrito. Naše prepričanje je, da so takozvani anarhisti le orodje irredente, ki je zlorabila nedostatke na ladijah v svoje politične namene, in da je ta irredenta odgovorna za obžalovanja vredne žrtve. Irredenta, to so oni »drugi«, o katerih govori dr. pl. Körber, pa jih ne imenuje z ozirom na italijanske poslance in njihove zavezničke. Največji nemiri so se vršili, ko je Lloydova uprava že ugodila opravičenim zahtevam svojih kurjačev na ladijah. Tržaški mestni svet je javno izrazil svoje simpatije znani »mulariji« ter s tem le olje vлил v ogenj.

In črne zastave? Ko je nesrečno končal svoje življenje italijanski kralj, so vihrale črne zastave; a ko je enaka zverina umorila našo cesarico, se »patrioti« niso zganili.

Nikakor pa ne moremo odobravati, da je vlada res prepozno, kakor trdijo poročila, začela posredovati mej delavci in delodajavci pri Lloydju. O nevolji mej kurjači na ladijah smo čuli že nekaj tednov. In tedaj že bi bila morala državna oblast miriti in posredovati na »vročih tleh«. Vojaki so konečno nedolžni in vse žrtve vsega pomilovanja in sočutja vredne. Kdor ni bil prisoten, ta danes ne more presoditi, ali so morali vojaki streljati v množico ali ne. Kakor se glasé vladna poročila, so bili vojaki v veliki nevarnosti, torej tudi opravičeni rabiti orožje. Soc. demokratje zopet trdijo, da bi bila lahko policija sama brez vojakov napravila red. O tem so svobodna mnenja, ali to je gotovo, da so opravičene pritožbe kurjačev porabili znani »drugi« v svoje namene. Ti nameni in načrti pa so stari, kakor irredenta, ki preži na Trst, Primorje in Tridentino. Odsek torej nima naloge, da v prvi vrsti odkrije zapeljano in morda še plačano »mularijo«, ampak one »druge življe«, ki pletó v zakotju tajne politične niti, režiserje najnovejše tržaške žaloigre. Množica, ki je pobijala okna, ta je le svoja telesa kot slepo orodje postavila pred nabasane puške in bajonete, toda moralne provzročitelje je treba iskati v gorskem gnezdu irredente. To je splošno mnenje in prepričanje onih, ki poznajo tržaške razmere.

#### Proračunska razprava.

Danes pred sejo se je vršilo žrebanje govornikov za proračunsko razpravo. V glavni razpravi dobé po enega govornika: »Slovansko središče«, slov. hrvatski klub, konservativni in ustavovorni veleposestniki, Rumuni, jugoslovanski liberalci, radikalni Rusini, češki socialisti, češki in nemški agrarci, soc. demokrati in divjaki; po dva govornika dobé: katol. centrum, Poljaki, nemški liberalci, kršč. socialisti, nemška ljud. stranka, Italijani in Vsenemci. Tri govornike dobi samo češki klub. Po žrebu se bodo vrstili govorniki tako, in sicer »pro«: 1. Slov. hrv. klub, 2. katol. centrum, 3. češki veleposestniki, 4. Poljaki, 5. nemški liberalci, 6. liberalni veleposestniki, 7. kršč. socialisti, 8. Rumuni, 9. nemška ljudska stranka, 10. jugoslovanski naprednjaki, 11. divjaki.

Contra: 1. Radikalni Rusini, 2. »Slovansko središče«, v katerem so slovanski katol. narodni poslanci, Rusini in dva

Čehi, 3. češki socialisti (Klofač), 4. nemški agrarci, 5. soc. demokratje, 6. Italijani, 7. češki klub, 8. češki agrarci, 9. Vsenemci.

## Trst.

### Položaj.

Mir se vrača, razburjenje se polega, vojaštvo je pa v vojašnicah vendar pripravljeno za vsak slučaj. Nikakor ni gotovo, da bi vladal mir, ako bi vse v Trst poklicano vojaštvo sedaj takoj zapustilo Trst. Število vojaštva, ki je prišlo v Trst iz Ljubljane, Gorice in drugih krajev, znaša 1820 mož. Na cerkev sv. Antona je nekdo napisal: »Tu je tekla kri naših bratov«. Napis je policija hitro odstranila. Škodo, katero so kroglice napravile na stari borzi in na poštnem poslopiju, so že popravili. Po proklamaciji nagle sodbje je bilo v postatrskih ulicah razbitih še kakih 12 plinovitih svetilk. Nekega stražnika je insultiral sluga drž. obrtne šole Scamperle, ki pride pred nagli sod. Od težko ranjenih se večina dobro počuti. Položaj nevarno ranjenega poštnega uradnika Fitzka se je tako poslabšal, da ga ni bilo mogoče operirati. Jako nevaren je še položaj brivca Ličena, Hermana Vidrjaka, Arturja Luzzatto in 11letnega dečka Mario Kodermaca. V »Cafe sociale« je včeraj nenadoma prišla policija. Osebe, ki so bile v kavarni, so vse morale držati kvišku roke, policija je pa preiskovala njihove žepke. Aretiranih je zopet 12 oseb, mej njimi nek gostilničar, pri katerem so našli revolver, in nek mož, ki se je vstopil pred častnika in ga pozval, naj ga ustrelji.

Aretovani fabrikant Gerson je bil že trikrat radi anarhističnih rovanj kaznovan in je izgnan iz Francoske in Italije.

### »Avanti«

je izšel. V novi številki jako ostro prijema druge liste, da niso prav poročali. »Piccolo« mu ni všeč, ker si ni znal drugače pomagati, kakor da je ponatiskoval vladne naredbe. »Zdaj jih pa razširja za — 2 krajcarja.« »Trieste« je pa po njegovem mnenju še slabši in dela »neumljive« opazke. Posebno to mu zamerja, ker je neko padlo žensko imenoval »prostitutirano«. »Avanti« pravi, da se ni hotel pridružiti takim listom in zato rajši ni izšel. »Zdela bi se nam profanacija, če bi bili taki izšli.« »Nad glavo vestnih časnikov visi Damoklejev meč. Krivda zato, da nismo mogli resnice povedati, zadeva »Društvo tiskarjev«, ki ni dovolilo v soboto po noči delati, da bi bili že v nedeljo zjutraj, predno se je razglasil preki sod, povedali ljudstvu, kako da je. Oh, če bi nas bili pustili govoriti prej! Govorili, govorili bomo pa, ko bomo zopet mogli prostje dihati. A danes ni dovoljena nobena beseda«. Sicer je pa pol »Avantija« zopet konfisciranega. Tržaške mestne očete pa zmerja, da so ostali doma na varnem, ko se je pokazala nevarnost. Pri tem udrha po judih, kar se da.

### Pogreb umorjenega stražnika.

O tem pogrebu se nam še poroča: Truplo umorjenega stražnika Michelusa so slovesno pokopali. Peljali so ga na mrtvaškem vozu, pred katerim so šli duhovnik, policaj in žandar. Sledilo je osem vozov. V enem sta bila cesarski namestnik grof Goess in policijski nadsvetnik Budin. Zadaj je šel oddelek policije. Vozovi so spremljali mrliča do pokopališča.

### Naglo sodišče.

Sodišče, katero ima obsojati na smrt upornike, je sestavljeno tako: Predsednik svetnik Lovrenc Petronio, podpredsednik svetnik Pederzolini, sodniki in svetniki Crusiz, Mosche in Dukich. Državni pravdnik je dr. Chersich.

### Razne izjave.

»Poseben vtisek« so baje tržaške demonstracije napravile v Tridentu. Mestni svet se je zbral in sklenil izobesiti črno zastavo in tržaškemu magistratu poslati izjavo sočutja. Vse zabave so odpovedali. Tudi raz mnogih zasebnih hiš plapolajo črne zastave. Mestna godba napravi v nedeljo koncert v korist sirot po padlih žrtvah. Socijalni demokratje v Pragi so priredili o tržaških dogodkih shod, na katerem je urednik lista »Pravo Lidu« tako ostro prijemal vlado, da je bil shod razpuščen. Na nekem shodu dunajskih krščanskih socialistov je govoril princ Liechtenstein, ki je dejal, da je v Trstu vse polno anarhistov in vso propagando vodijo anarhisti iz Italije, kjer je veliko anarhistiško središče, ki ima zveze s Trstom. Tudi soc. demokratje so sokrivi.

### Važen moment.

Dunajska »Reichswehr« opozarja, govoreč o tržaških dogodkih, na neki moment, ki je res važen in katerega treba upoštevati, kadar se sodi o nastopanju vojakov o

takih hudih prilikah, zlasti pa o okolnosti, da so o takih nemirih čisto ubite in zadete tudi osebe, ki niso bile udeležene na nemirih samih. Ta moment pa je, da puške, ki jih imajo pešci, so prirejene za streljanje na daljave do 4 kilometrov. Ako se torej iz takega orožja strelja na blizo, je možno, da krogla prodere celo skozi štiri vojake, obložene z vso opravo. Tako je možno, da so ranjeni tudi čisto nedolžni pasanti. Zato dunajski list meni, naj bi orožniki in vojaki, kadar so komandirani za azistenco, imeli posebne azistencijske patrone, ne pa daleč nasečih vojnih patronov. Patrone naj bi bile nabasane z malo in manje močnim smodnikom. Ali pa naj bi patrone za take prilike sploh konstruirali tako, da bo strel deloval le na široko, a ne na globoko.

### Rop v cerkvi.

Predminulo noč so udrli tatovi v cerkev na Katinari. In sicer so si napravili v velika vrata luknjo, toliko, da je moglo človeško telo skozi. Tatovi so odprli tabernakelj ter odnesli monštranco in ciborij. Grdi zločin se je moral dogoditi po polnoči, kajti finančni stražniki pripovedujejo, da so še po polnoči hodili okolo cerkve, ne da bi bili kaj opazili. Gospod župnik je prijavil dogodek takoj v jutro policiji, namestništvu, magistratu in ordinarijatu.

### Parlamentarni položaj.

Položaj v parlamentu se v zadnjem času sicer ni zboljšal, a tudi ne poslabšal, razun če bo kaj neugodno vplivala na razmere razprava o tržaških dogodkih. Vseled tega vlada še vedno upa, da se jej z vporabo vseh moči in sredstev vendarle posreči še pred Veliko nočjo rešiti državni proračun. V to svrhu mora odrediti predsedstvo vsak dan po dve seji, izvzemši ponedeljek in soboto.

Ako se vladi posreči ta načrt, bo takoj po Veliki noči sklicala delegacijo in potem zaključila zasedanje. Zbornica bi se potem sošla še le v jeseni in bi se jej letos še ne bilo treba pečati z ogrsko nagodbo. Deželni zbori se snidejo spomladi.

### Z vsenemškega bojišča.

Minulo nedeljo se je vršil v vsenemškem gnezdu Haida shod Wolfvovih oboževalcev. Na teh shodu se je sprejela izredno ostra resolucija proti Schönererju. Odreka se mu pred vsem pravica do vodstva vsenemške stranke, ker je po mnenju vsenemških Wolfvovcev pokazal svojo popolno nesposobnost. Nadalje se izjavlja, da bi vsenemci ne bili nikaki možje, ko bi še dalje brezpogojno sledili Schönererjevemu vodstvu. Konečno zborovavci protestirajo proti gonji, kojo je jel uprizarjati rožnavski ekvitez proti pravemu in edinemu vodji avstrijskega vsenemštva K. H. Wolfu.

Boj proti Schönererju se torej nadaljuje mej germanskimi neodrešenci z vso srditostjo, in podlegel bo bržkone v najkrajšem času, čeravno je v parlamentu še vodja vsenemške stranke, ker bodo sicer Wolfovi agitatorji izpodmaknili tla vsem sedanjim vsenemškim poslancem, ako se ne odpovedo Schönererjevemu vodstvu.

### Dogodki v Srbiji.

V Srbiji vedno po malem igrajo ministersko krizo. V najnovejšem času je odslavljen naučni minister Kovačević, ker je v skupščini na dnevnem redu zakon o preuredbi ljudskih šol, s katero preuredbo se pa Kovačević nikakor ni strinjal. Naslednika mu pa kralj neče prej imenovati, dokler predloga o šolstvu ne bo definitivno rešena. To je pač dokaz, da se s predlogo ne bo strinjal noben minister.

V prihodnjih dneh pričakujejo splošne ministerske krize.

### Italijanska vlada o trgovinskih pogodbah.

Podtajnik v italijanskem zunanjem ministrstvu, Bacelli, je na nekem banketu v Rimu govoril tudi o trgovinskih pogodbah. Rekel je, da bo vlada ob obnovitvi imela pred očmi narodnogospodarske kakor tudi industrijske interese, vkljub temu ne bo manjkalo težkoč. Vsaka vrsta producentov hoče porabiti take obravnave v svojo specijelno korist, toda vlada in parlament bota imela pred očmi koristi celokupnosti, celega narodnega gospodarstva. Upamo, da bodo tudi druge vlade postopale v tem smislu in pokazale nam nasproti dobro voljo. Previdnost, prijenljivost in naklonjenost vlad in parlamentov ter oziri na vsestransko korist nas napolnjujejo z upi za bližnjo bodočnost. — Te besede se nekako tako čujejo, kakor

bi hoteli Lahi beračiti za milost naše vlade, ker so vendar le dospeli do prepričanja, da ne bo lahko vzdržati dosedanje ugodnosti.

### Angleži in Buri.

Člani burskega odposlanstva v Evropi so se te dni jeli nekoliko živahneje gibati. Odposlanec dr. Müller je odpotoval v Ameriko, da izroči predsedniku Rooseveltu Krügerjevo pismo, v katerem ga prosi posredovanja, delegata Wessels in Wolmaransa pa odšla v Južno Afriko, da bodeta po možnosti vplivala na burske voditelje, da čimprej končajo vojsko. V poučenih krogih niti od prvega niti od drugega koraka ne pričakujejo nikakega uspeha, ker Angleži ne bi vsprejeli posredovanja, čeravno bi Roosevelt ugodil Krügerjevi prošnji, in ker voditelji na bojišču nočejo odložiti orožja, dokler Kitchener ne ugodí njih zahtevi.

Dne 15. t. m. se je pričela vojnosodna preiskava proti ujetemu burskemu poveljniku Kruitzingeru, katerega tožijo menda veleizdajstva. Vojni minister Brodrick je izjavil v angleški spodnji zbornici, da bo lord Kitchener poskrbel za to, da bo mogoče obtožencu navesti vse (?) dokaze za svojo krivdo ter da se mu ne zgodi nikaka krivica. Kitchener menda sploh meni, da v celem njegovem dosedanjem delovanju ni nikake krivice.

### Iz brzojavk.

Zopet ustaja. V venezuelski državi Carabobo je ustaja. Pri Villa de Curra so bile vladne čete tepene. Del vladnih čet se je pridružil upornikom. — Opašen položaj v Barceloni. V Barceloni stavka 40.000 delavcev. Vseled generalne stavke stavkajo tudi vozniki, delavci v luki, stavci itd. Pri nemirih je bilo ranjenih nekaj oseb. Na d mestom je proglašeno obsedno stanje. — Splošna stavka delavcev v Italiji se pripravlja, ako vlada ne bo nemudoma kaj odredila v korist brezposelnega delavstva. Te dni bodo delavske organizacije v Italiji glasovale o splošni stavki. Kaj pomenja to? Ali je to kaj v zvezi s tržaškimi dogodki? — Državni mandat odložil je poslanec Tadej Romanowicz.

## Dnevne novice.

V Ljubljani, 19. februarija.

**Premembe v učiteljstvu.** Namestujoča učiteljica gdčna Leontina Murgel v Srednji vasi, dalje proviz. učiteljice gdčne Mar Benedek v Rovtahu, Ana Tomc v Trziču in Marija Ganter, in proviz. učitelji gg. Alojzij Novak na Bledu, Martin Tratnik v Godoviču in Ivan Žen v Starem trgu so postali definitivni.

**Imenovanja.** Fin. minister je imenoval za davčne višje nadzornike davčne nadzornike gg. Josipa Terpina, Hilarija Vodopivca in Antona Soldatiča.

**Promoviran** hode 22. t. m. doktorjem na dunajski tehnični visoki šoli gosp. Maks Fabiani.

**Iz deželnega šolskega sveta.** V seji dne 13. t. mes. se je mej drugim sklenilo, da se vnovič razpiše učno mesto v Senožedah, dovolilo se je razširjenje enorazrednice v Travi v dvorazrednico. Šest mest Leopold Filipove učiteljske ustanove se je podelilo učiteljem v Podragi, Rovtahu, Koprivniku, Čemšeniku, Dolu in Starem potoku ter sklenilo, da morajo državni študenti na tukajšnjem učiteljskem na Kranjskem odslužiti določeno dobo let.

**Vesela vest** iz Prevalj na Koroškem. Nova volitev vršila se je pri nas soboto 15. svečana. Zmaga v tretjem in drugem razredu naša, prvega smo po hudem boju — propadli smo za en glas — morali prepustiti heilovcem in njihovim pristašem — učiteljem. Vložil se bode seveda zoper volitev v 1. razredu priziv. Zanimiva bila je volitev v 3. razredu. Od 307 volivcev prišlo jih je na volišče 256, torej celih 86 odstotkov! Zmagali so naši kandidati z ogromno večino 50—60 glasov, dočim smo bili pri prvi volitvi 2. dec. l. l. v manjšini 30—40 glasov. Če seštejemo glasove, vidimo, da so naši heilovci dobili skupaj komaj kakih 150 glasov, a za nami stoje kmetje in obrtniki več ko z 10kratnim številom. Trud in napor torej le ni bil zastonj.



**Javno predavanje.** Danes točno ob pol 8. uri zvečer bode predaval v »Katol. Domu« č. g. F. S. Finžgar.

**Zopet Slovenec škof?** Iz Baltimore se poroča: V tukajšnjih duhovniških krogih se mnogo govori o tem, da dobi nadškof Ireland v St. Paulu pomožnega škofa. Podrobnosti niso še prav nič znane, vendar so nekateri mnenja, da utegne ta čast doleteti našega rojaka č. g. J. N. Stariho.

**Gospa Mara pl. Berka ponesrečila.** Gospa Mara pl. Berka, soproga državnega poslanca, je v soboto na Dunaju v Doblhoff-ulici tako nesrečno padla, da se je močno ranila na nogi in da so jo morali prenesti v neko bližnjo hišo.

**Dr. Tavčarjev pristaš.** Posestvo nekdanjega »grajščaka« P. Strel ml. je včeraj na dražbi kupil G. Zupanc (tvrdka Škaberne) za 28000 gld. Zdaj je tedaj ta »grajščak«, kakor se je imenoval, v trafiki svoje žene. On je na dr. Tavčarjevem shodu v Št. Rupertu rekel: »Škof, župnik in kaplan so ničla«, in zdaj?

**Gospa Borštnik-Zvonarjeva intendantu hrvaškega gledališča v Zagrebu.** Včeraj smo poročali, da je g. Zvonarjeva nena doma odpuščena od hrvaškega narodnega gledališča v Zagrebu, ker ni hotela nagloma prevzeti neke mišične vloge v baletu, ampak je zahtevala nekaj poskusov. Gospa Zvonarjeva je vsled tega pisala intendantu hrvaškega gledališča gospodu Kreljanoviču v Zagrebu naslednje pismo: »Bez temeljita razloga odkazaste mi iznenada. Prije osam godina dodjoh u Zagreb na želju hrvatskog občinstva. Kao tragedkinja hrvatskog kazališta stekla sam simpatije slav. občinstva, a nisem se nikada ogriješila ni o disciplinu, nio poštovanje prema Vašoj osobi. Častnim načinom dodjoh u Zagreb, častnim načinom želim i otići. Ja tražim tromjesečni odpust; toliko obzira sam valjda zaslužila osamgodišnjim radom na hrvatskoj pozornici. — Sa odličnim štovanjem: Sofija Zvonarjeva-Borštnik.

**Umrli** je bivši oskrbnik graščine ljubljanske škofa v Gornjemgradu, znani Jos. Hofbauer. — V Gradcu je umrl zasebnik g. Janez Fekonja v 73. letu svoje dobe. — V Št. Ferjanu na Goriškem je umrl v 51. letu svoje dobe g. Filip Jak. Komavli. Zapustil je vdovo gospo Amalijo Komavli roj. Mozetič in sedmero otrok. Pogreb je bil včeraj.

**Odprt grob.** V Čabru je umrla dne 16. t. mes. gospa Jelena Križ, glavarica znane domoljubne rodbine Križeve ter mati iskrenemu in delavnemu rodoljubi v Pulju, gospodu Lacku Križu. N. v m. p.! Spoštovani rodbini pa naše sožalje!

**Okrajni šolski svet celjski** je v svoji seji dne 10. t. m. na predlog uda g. A. Brezovnika sklenil, da se posebno z ozirom na nove službene tabele (kjer se tudi učiteljevo zasebno in politično življenje klasifikuje), vis. c. kr. dež. šol. svet poprosi, da bodo te klasifikacijske listine javne.

**Ptujski deželni gimnaziji** se je pripoznala pravica javnosti od 1. do 8. razreda.

**Tabor v Žalcu** skličejo vsi štajerski slovenski državni in deželni poslanci. Govorniki so se že došli, ravno tako tudi gradivo, ki se bode obdelovalo. Tabor vrši se v mesecu marcu.

**Lahi in slovenske gimnazijske paralele v Gorici.** V državnozbornem proračunskem odseku je stavil poslanec dr. Rizzi resolucijo, naj bi vlada v Gorici ustanovila italijanske gimnazijske paralele razrede, katera resolucija je bila, poleg one, da se ustanove v Gorici tudi slovenske paralele, katero je stavil posl. Povše, tudi vsprejeta. Sobotni »Corriere Friulano«, baveč se v uvodnem članku s to zadevo, je tako milostljiv, da priznava Slovincem pravico, zahtevati od vlade tudi srednješolske zavode z ucnim jezikom v materinščini. Le kraj in mesto, kje da naj bi se ti zavodi ustanovili, mu delata preglavico. »Corriere Friulano« pravi, da privošči Slovincem popolnoma učne zavode v slovenskem ucnem jeziku, da je pa odločno proti temu, da bi se ustanovili ti zavodi v Gorici, v mestu namreč, ki po njegovem čudnem mnenju leži v italijanskem ozemlju. Zaradi tega pa dekretira on sam kraje, v katerih naj bi se ustano-

vili taki učni zavodi, in sicer pravi, da v Ajdovščini ali pa v Tolminu. — Na ta način bi se seve tudi za Lahe morale ustanoviti laške paralele le v laškem Gradšču in ne v Gorici, a ker s tem ne bi bili Lahi zadovoljni, se bodo morali pač privaditi s časom tudi na zgoraj omenjeno slovensko zahtevo, na slovenske paralele v Gorici.

**Iz ljubljanske okolice** 17. t. m. Pri nas že nekaj tednov hudo razsajajo ošpice med otroci. Dva sta že umrla, eden izmed teh menda celo za pravimi kozami. Lahko si pri tem vsakdo misli, kako je s podukom, ko niti ena tretjina otrok ne pride v šolo. Pred enim tednom je bilo čez 80 samo šolskih otrok bolnih; v nekaterih vaseh po vseh hišah, kjer imajo otroke. Ali bi ne bilo torej umestno, da se za nekaj časa šola zapre?

**Muzej v Mariboru** V Mariboru se je ustanovilo društvo, ki se bavi z ustanovitvijo muzeja.

**Brezplačni koncert »Meščanske godbe«** bo jutri v četrtek ob pol 8. uri zvečer v Hafnerjevi pivarni na sv. Petra cesti. K tej meščanski zabavi so uljudno vabljeni vsi prijatelji »Meščanske godbe«.

**Grozen umor v Mokronogu** Poročajo iz Mokronoga, da je ondi umobilni Karol Koračin s sekiro ubil sosedo Jožefa Gorenjca. Po storjenem dejanju se je Koračin smejal pred razsekanim Gorenjčevim truplom. Koračin je Gorenjca posekal, ker mu le ta ni hotel odpreti. Koračin je nato ob 10. uri zvečer s sekiro razdril hišna vrata. Gorenjc je ušel, opravljen v same spodnje hlače, na prosto. Koračin pa je planil s sekiro za njim in mu je z mnogimi udarci razsekal črepinjo. Koračin je bil svoj čas rudar na Vestfalskem in ondi dalje časa v blaznici. Že nekaj dni je govoril, da bode koga ubil. Gorenjc je bil 48 let star, oženjen in oče dveh otrok. Koračina so prijeli in zaprli v zapore sodišča v Mokronogu.

**Ernst Wallburg — prost** Senat budimpeštanskega sodišča je odredil, naj barona Ernsta Wallburga takoj izpuste. Ernst Wallburga so izpustili včeraj popoldne.

**Pogrešajo** Ant. Terškana, posestnika na Studencu. Šel je v Domžale preišče kupovat in imel pri sebi 500 gld. V ponedeljek so ga videli pri savskem brodu pri sv. Jakobu. Brodar trdi, da ga on ni prepeljal. Kupljeno žival je peljal sin naprej proti domu, oče je zaostal, in do danes ni sledu o njem.

**Ljubljanske novice.** Glas iz občinstva. Prijatelj nam piše: Pojdi, prijatelj, ob tržnih dnevih po šolskem drevoredu za Ljubljano, kjer prodajajo ljubljanski mesarji svoje blago, in poglej malo, kam zavijajo meso svojim strankam. Po navadi boš zapazil »Slovenski Narod«. Kako to? Sam na sebi ta list res ne zasluži družega, kot da se ob prvi priliki kaj mokrega zavije vanj in se tako prej ko mogoče spravi s površja. Toda zakaj bi se moral šopiriti »Narod« ravno na mesarskih štantih? Gospodirje pazite, ko prinašate blago s trga! Otroci iztaknejo tudi umazane kosce popirja in bero, ako jih zanima. Za moj želodec že ni meso, ki je bilo zavito v ta list! Komu izmed naših »inteligentnih« seve bo dišalo tako meso še bolj. Prav! Toda gg. mesarji, ali jemljo meso pri vas samo liberalne stranke!? — Mi sicer ne vemo, kako pridejo dotični trgovci z mesom do »Slov. Naroda«. Mogoče je, da ga kupijo samo zaradi zavijanja; mogoče je pa tudi, da so naročeni nanj. Če je prvo, naj bi si omislili rajši drug popir, če pa drugo, potem bodo naše poštene gospodinje vedele, kaj storiti. — Novo klet za pivo in vino urede v kletih poslopja, v katerem se nahaja kavarna »Evropa«. Baje bo v dotičnih kletih, katerih notranja oprava bode veljala 5000 kron, točila svoje pivo puntigavska pivovarna. — 80-letnico je praznoval stotnik kranjskega veteranskega kora g. Mat. Žigur. — Razširjena razsvetljava. Nova Miklošičeva cesta dobi 9 elektr. žarnic, Sodna ulica tri, v Cigaletovi ulici pet, v Predilni ulici tri elektriske žarnice. — Vremenska hišica je sedaj zopet v redu.

**Porotne obravnave v Celju** se prične dne 3. marca t. l.

**Nova slovenska tiskovna družba v Ameriki.** V Puebli se je ustanovila nova slovenska tiskovna družba »Mira«, katere namen je vzdržati slovenski tednik v Ameriki »Mira« in ga razširiti med ameriškimi Slovenci. Delnic se je razprodalo že 156.

**Mestna ljudska kopelj.** Od dne 12. jan. do 8. februarja oddalo se je v mestni ljudski kopelji vsega skupaj 1549 kopelj, in sicer za moške 1298 (pranih 897, kadnih 401), za ženske pa 251 (28 pranih, kadnih 223.)

**Zdravje v Ljubljani.** Od 2. do 8. februarja je bilo 17 novorojencev, 1 mrtvorjen, 25 jih je umrlo, in sicer 1 za ošpicami, 8 za jetiko, 4 za vnetjem soplnih organov, 1 vsled nezgode, 11 za različnimi boleznimi, med njimi je 9 tujcev, 16 iz zavodov; za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer 1 za ošpicami, 3 za škrlatiko, 1 za vrtico, 1 za trachom.

**Skrb Italijanov za istrske »Romune«.** Kakor je znano, sklenil je svoječasno deželni zbor istrski, da ustanovi v Sušnjevi eno rumunsko ljudsko šolo. Ker deželni odbor v tej stvari ni dobil še nikake rešitve od deželnega šolskega sveta istrskega, je sedaj, kakor poroča »Piccolo«, deželni odbor urgiral odgovor od dež. šolskega sveta.

**Samomor.** V Trstu so našli v njegovi kabini mrtvega kapitana Luka Jadroviča. Zastrupil se je. Zjutraj so ga iskali, in ker ni odprl kabine, dasi so trkali na vrata, so jo odprli in ga našli že mrtvega na postelji.

**Poskušen samomor.** Delavec iz Ljubna Alojzij Bradač se je vlegel na železniški tir, da bi ga povozil vlak. Odtrgalo mu je samo desno nogo.

**Samomor v stanovanju neveste.** V Zagrebu se je ustrelil zaročenec hčerke tajnika »Matice Hrvatske« g. Kostreniča, okr. adjunkt dr. Agnesi. Samomor vzbuja velikansko senzacijo.

**Skala ubila** je v Ameriki slovenskega delavca 35letnega Jožefa Goršnika, doma iz vasi Medvedca, fara Škocijan na Dolenjskem. Ponesrečil se je v rudniku Pryor Huerfano pri Wulsenburgu, Colorado.

**Najnovejše od raznih strani** Strašen potres v Šemahi. O tem groznem potresu se še poroča: Potres je uničil 34 vasi. Mnogo šol se je podrla na učitelje in učence. Pri vasi Marasa se je vzdignil vulkan, iz katerega teče lava. Pri potresu je zgubilo življenje 2000 oseb. — Barnum & Baileyeve dvojčka. Iz Pariza se brzojavlja, da sta se Dodica in Rodica za vedno ločili. Dodica je umrla vsled slabosti. — Mis Stone se, kakor se brzojavlja iz Pera, bolgarski roparji sedaj izpustili. — Nevarno obolel je bolgarski politik Lankow. — Velike povodnji imajo zopet na Laškem. Razne reke so izstopile.

**K smrti obsojena žena.** Pred sodiščem v Novem Jemnu je bila te dni obsojena k smrti nekoč jako imovita ženska Ana Stanzel. Ko je zgubila vsled lastne krivde vse premoženje, je svojo upnico Frančiško Klement v postelji zadavila in je poskušala zadaviti tudi njenega moža. Vse priče so pričale o njeni krivdi. Predzno žensko so obsodili k smrti na vešalah.

## Telefonska in brzojavna poročila.

**Dunaj, 19. febr.** »Slov. centrum« je sklenil, da pošlje jutri ob 50letnici papeštva Leona XIII. deputacijo k papeževemu nunciju na Dunaju msgr. Talianiju, da mu izrazi čestitko sv. očetu. V deputaciji so: načelnik dr. Šusteršič, podnačelnik Barwinski, posl. Hruban.

**Dunaj, 19. febr.** (C. B.) Poslanska zbornica je pričela nadrobno razpravo o bosanskih železnicah.

**Dunaj, 19. febr.** Današnja seja je bila mirna. Najbolj razburja poslance vprašanje sladkornih tovarn, katerega rešitev kaže slabo za Avstrijo. Najbolj razburjeni so zastopniki Češke in Moravske, ki hočejo vse poizkusiti, da vlado prisilijo k odločni akciji. Tudi poslanska zbornica utegne zaradi tega stopiti v akcijo. Trgovinski minister je v Budapešti, kamor je šel zaradi skupnega postopanja v tej zadevi. Čakajo, da se vrne in da enotno postopajo. Danes so na vrsti bosenske železnice. Govorniki: minister, Ofner, Sylvester, Pressl, Berks. Še danes se bo razprava o bosenskih železnicah končala v smislu

vladne predloge in se nadaljuje prava o proračunu. Prvi govori dočeh dr. Eduard Gregor, ki bo napadal sedanjo ustavo, češ da se je preživela in da se mora temeljito premeniti.

**Dunaj, 19. febr.** Danes je posvetovanje klubovih načelnikov zaradi proračuna.

**Dunaj, 19. febr.** Klofačev tukajšnji češki dnevnik »Česká Viden« je prenehal izhajati.

**Trst, 19. febr.** Današnji listi naznanjajo, da ne smejo ničesar pisati, in prosijo bravce potrpljenja.

**Rim, 19. febr.** Pri slavnostih povodom 25-letnice papeževanja Leona XIII. bo cesarja zastopal avstro-ogrski poslanik v Vatikanu grof Szeccsen. — Včeraj je sprejel sv. oče več ogrskih katolikov pod vodstvom monsr. grofa Zichyja. — Tukajšnja katol. delavska društva poklonijo papežu tri bro-naste plošče, na katerih bodo doslovno vdolbene tri okrožnice o delavskem vprašanju.

**Reka, 19. febr.** Angleška parnika »Chicago« in »Anglo Canadian« sta pripravljena, da odplujeta s konji v Južno Afriko. Tekoči teden priplujeta po konje zopet dva angleška parnika.

**Lvov, 19. febr.** Iz Rigova se poroča, da angleški agentje nabirajo kozake za Južno Afriko in jim obljubujejo bogato plačilo.

**Varšava, 19. febr.** 202 dijaka sta bila na gimnaziji v Siedlici izključena, ker so se dijaki uprli pouku v rušćini.

**Rim, 19. febr.** Minister za javna dela je demisioniral.

**Turin, 19. febr.** V poslopju justične palače se je razletela bomba.

**Marsilija, 19. febr.** Izmed 11 tovarn za čiščenje olja jih je osem zaprtih radi stavke. Boje se stavke še v ostalih treh tovarnah. Mnogo ljudij je aretiranih. Tvorničarji se nočejo pogajati. Stavkujoči delavci apelirajo na solidarnost tovarišev.

**Limoges, 19. febr.** Trgovska kriza je nastopila. 300 rodbin brez kruha. Stavkarska blagajna izpraznjena. Škode 200.000 frankov.

**Pariz, 19. febr.** V Pendžabu v Indiji je huda kuga. Okolu tisoč mrtvih na dan.

**Nemiri v Španiji.**

**Barcelona, 19. febr.** V teku včerajšnje revolte je bilo 75 oseb mrtvih in ranjenih.

**Barcelona, 19. febr.** Vojaštvo je zasedlo vse glavne točke mesta. Število mrtvecev je jako veliko.

**Madrid, 19. febr.** Uporniki v Barceloni so naskočili nek železniški vlak v trenutku, ko se je pričel pomikati iz postaje. Priletela je kavalerija, ki se je zapletla v boj z demonstranti. Dva demonstranta sta mrtva, več ranjenih.

**Barcelona, 19. febr.** Demonstrantje so oropali dve trafiki in so naskočili voz, v katerem je policija peljala ujetnike. Stavkujoči so užgali veliko skladišče blaga. Veliko demonstrantov in policistov ranjenih. Razglas nagle sodbe ni napravil posebnega vtisa. 10.000 stavkujočih je napadlo vojaštvo.

**Bronza,** tekoča, v poljubni boji, je najboljša in najpripravnejše sredstvo za pozlačenje in broniranje vsakovrstnih predmetov ter daje najboljši leskin trajnost. Tudi bronzi prašek se dobiva v prodajalnici oljnatih barv trdke BRATA EBERL v Ljubljani, Franciskanske ulice.

Vnanja naročila po povzetju. 228 2 13-7

**Umrli so:**

14. februarja. Ana Ježek, delavca žena, 77 let, Kolezijske ulice 2, ostarelost. — Franciška Čamerik, kuharica, 58 let, Gruberjeva cesta 4, jetika. — Elizabeta Breskvar, zasebnica, 90 let, Cerkvene ulice 11, ostarelost.

16. februarja. Marija Zalar, zasebnica, 82 let, Tržaška cesta 20, neoplazma.

17. februarja. Marija Ničman, zasebnica, 79 let, Hrenove ulice 5, naduha.

V otroški bolnišnici:

14. februarja. Ignacij Marenko, čuvaja sin, 14 mesecev, myelitis bronchitis capill.

V bolnišnici:

13. februarja. Franciška Mazovič, delavca hči, 5 let, davica. — Rozalija Ambrožič, delavca vdova, 62 let, enteritis chron.

15. februarja. Helena Kosmač, dñarica, 52 let, srčna hiba.



## Dunajska borza

dné 19. februarija.

|                                                |            |
|------------------------------------------------|------------|
| Skupni državni dolg v notah                    | 101.70     |
| Skupni državni dolg v srebru                   | 101.55     |
| Avstrijska zlata renta 4%                      | 120.90     |
| Avstrijska krona renta 4%                      | 98.70      |
| Ogerska zlata renta 4%                         | 120.05     |
| Ogerska krona renta 4%                         | 97.05      |
| Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.        | 1635.—     |
| Kreditne delnice, 160 gld.                     | 695.—      |
| London vista                                   | 239.82     |
| Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj. | 117.27 1/2 |
| 20 mark                                        | 23.44      |
| 20 frankov (napoleonor)                        | 19.05      |
| Italijanski bankovci                           | 92.85      |
| C. kr. cekini                                  | 11.32      |

## Zitne cene

dné 18. februarija 1902.

(Termin.)

### Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

|                      |                |
|----------------------|----------------|
| Pšenica za pomlad    | K 9.71 do 9.72 |
| "  "  "  "  "  "     | 9.73 do 9.75   |
| Rž za pomlad         | 8.05 do 8.07   |
| "  "  "  "  "  "     | 8.06 do 8.07   |
| Koruzna za maj-junij | 5.67 do 5.68   |
| Oves za pomlad       | 7.95 do 7.96   |
| "  "  "  "  "  "     | 7.95 do 7.96   |

### Na budimpeštanski borzi:

|                  |                |
|------------------|----------------|
| Pšenica za april | K 9.58 do 9.59 |
| "  "  "  "  "  " | 8.46 do 8.47   |
| Rž za april      | 8.90 do 8.91   |
| "  "  "  "  "  " | 7.02 do 7.03   |
| Oves za april    | 7.66 do 7.67   |
| "  "  "  "  "  " | 6.35 do 6.36   |
| Koruzna za maj   | 5.37 do 5.38   |
| "  "  "  "  "  " | 5.51 do 5.52   |

(Efektiv.)

### Dunajski trg.

|                        |                 |
|------------------------|-----------------|
| Pšenica banaška        | K 9.60 do 10.35 |
| "  "  "  "  "  "       | 9.90 do 10.30   |
| Rž                     | 8.05 do 8.20    |
| "  "  "  "  "  "       | 7.20 do 8.60    |
| Ječmen                 | 6.85 do 7.75    |
| "  "  "  "  "  "       | 5.65 do 5.70    |
| Koruzna ogerska, stara | 5.60 do 5.65    |
| "  "  "  "  "  "       | 5.60 do 5.65    |
| Činkvart               | 6.50 do 7.00    |
| "  "  "  "  "  "       | 6.20 do 6.60    |
| Oves srednji           | 8.00 do 8.80    |
| "  "  "  "  "  "       | 7.75 do 10.75   |

## Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 206 m. srednji zračni tlak 756.0 mm.

| Dne | Čas opazovanja | Stanje vremena | Temperatura v m. Celzij | Vetrovi    | Nebo   | Pojavnost oblakov |
|-----|----------------|----------------|-------------------------|------------|--------|-------------------|
| 18  | 9 zveč.        | 734.2          | 12                      | brezvetr.  | dež    |                   |
| 19  | 7. jut.        | 734.1          | 10                      | sl. savzh. | megla  | 32                |
| 20  | 2. popol.      | 734.9          | 4.0                     | sl. zah.   | oblač. |                   |

Srednja večerajšnja temperatura 1.4 normale: -0.1

## Učenec,

13 do 14 let star, se takoj sprejme za sedarski obrt pri **Fran Wisjan-u**, Rimska cesta št. 11 v Ljubljani. 219 2-1

Št. 4531.

## Prodajalnica v najem.

V mestni hiši št. 18 v Sv. Florijana ulicah v Ljubljani je v pritličji ležča prodajalna, pripravna tudi za gostilno, s zraven ležečim stanovanjem takoj ali pa od 1. maja letos oddati v najem.

Natančneje pogoje je zvedeti pri mestnem ekonomatu na magistratu v navadnih uradnih urah.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 11. februarija 1902.

Št. 5596.

## Ustanova za vojaške sirote.

Pri mestnem magistratu ljubljanskem podeliti je za tekoče leto

**Josip Suehnlovo ustanovo za vojaške sirote** v znesku 75 K 60 h.

Pravico do te ustanove imajo uboge sirote vojaškega rodu, naj bodo zakonske ali pa nezakonske, in je prošnje za podelitev take višje pri tem uradu do 4. marca letos.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 8. februarija 1901.

## Otvoritev gostilne

## „pri Gambrinu“

Židovska steza št. 4.

P. n. občinstvu si dovoljujem naznaniti, da sem dné 12. t. m. otvoril imenovano gostilno in vam m. častito občinstvo na mnogobrojni obisk.

Za okusa topla in mrzla jedi a bom najbolje poskrbel, sprejemala se bodo tudi naročila.

Točil bom najbolj slavno graško puntigamsko marčno pivo, pristnega štajerca, dolnjeca in istrijana. Vsako soboto se bo točilo bavarsko pivo.

Priporočam se najtopleje za naročila čez ulico.

Velepoštovanjem

**J. KENDA.**

202 3-2

## \* Velika \* Velika \* Izbera \* Izbera \*

## finega starega vina v buteljkah

Bordeaux-vina i. dr.

po zelo znižanih cenah

## na prodaj

dokler ne poide zaloga pri

Iv. Hafnerju, 94 10-8

pivarna, Sv. Petra cesta št. 47

## Vsako število desk in tramov

kupuje po ugodni ceni in proti takojšnjemu plačilu. 124 20-11

**Anton Deghenghi**

lesni trgovec na Knezovem posestvu zraven „Figovca“

Dunajska cesta, Ljubljana.

## Talanda

## Ceylonski čaj

je jedernat, 165 15-4

blagodišeč,

čist.

Štv. 1 v zavojih à K —.20, K —.50, K 1.25

Štv. 2 „ „ „ —.24, „ —.60, „ 1.50

Štv. 3 „ „ „ —.32, „ —.80, „ 2.—

Je naprodaj v vseh boljših

špecerijskih trgovinah. 212 3-1

Št. 720.

## Razpis natečaja.

Na petrazredni c. kr. rudniški ljudski šoli v Idriji je stalno popolniti

## mesto učitelja

z dohodki IV. plačilnega razreda idrijskega učnega osebja, t. j. z letno plačo 1000 kron, aktivitetno doklado letnih 200 kron in s pravico do 6 petletnic po 100 kron.

Prošilci naj lastnoročno pisane prošnje z dokazem učne sposobnosti za ljudske šole z nemškim in slovenskim učenim jezikom predpisanim službenim potom

do 15. sušca 1902

pri podpisnem c. kr. rudniškem ravnateljstvu vložiti.

C. kr. rudniško ravnateljstvo v Idriji,

dné 16. svečana 1902.

## Razglas.

Podpisana volilna komisija je bila z ukazom c. kr. deželne vlade z dné 28. januarja 1902 št. 1656 po določbah § 8 zakona z dné 29. junija 1868, drž. zak. št. 85, in § 7 volilnega reda trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani postavljena, da priredi in izvrši volitve. Sestavila je volilske imenike za trgovski in obrtni odsek in sicer po treh volilnih kategorijah teh odsekov.

Imeniki bodo

od 20. februarija do vštete 5. marca 1902

za vlaganje ugovorov, ako bi jih kaj bilo, v Ljubljani pri mestnem magistratu, v okrajih zunaj Ljubljane pa pri c. kr. davčnih uradih javno razpoloženi.

Pri letih uradih je tudi volilni red na vpogled.

Ugovori zoper volilske imenike se smejo v omenjenem roku za Ljubljano pri mestnem magistratu, v okrajih zunaj Ljubljane pa pri c. kr. davčnih uradih ustno ali pisмено prijaviti, smejo se pa tudi vložiti neposredno pri volilni komisiji v Ljubljani. Na ugovore po roku vložene se ne bo oziralo. Po roku za ugovore bodo imenovani uradi volilske imenike vrnil volilni komisiji, ki bo razsodila končno veljavno (§ 7 odstavke 7 vol. reda) o ugovorih in razsodilo naznanila ugovarjalcem.

Volilci, ki imajo volilno pravico v več volilnih kategorijah, so vpisani v volilskem imeniku tiste kategorije, v kateri plačujejo višji davek. Izjavo v smislu § 4, 1. odstavka, je med reklamacijskim rokom vložiti pri volilni komisiji.

Na podstavi veljavno popravljenih volilskih imenikov bo izdala volilna komisija izkaznice in glasovnice za volitev ter jih bo razposlala volilcem z razpisom volitve.

Popravke naslovov smejo volilci vložiti pri podpisani volilni komisiji (pisarna trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani).

Gledé zlorabe davčnih podatkov, obseženih v volilskih imenikih, se opozarja na kazenske določbe § 246 zakona z dné 25. oktobra 1896, drž. zak. št. 220 o neposrednih posrednih davkih.

V Ljubljani, dné 15. februarija 1902.

C. kr. volilna komisija za trgovsko in obrtniško zbornico v Ljubljani.

## Naznanilo otvoritve

## krojaške obrti za dame.

Usojem si p. n. občinstvu, posebno velečenjenim damam vladno naznanjati, da sem otvoril dné 6. februarija t. l.

## lastne krojaške obrt za dame

v Šelenburgovih ulicah št. 6

kjer bom izdeloval vsa v svojo stroko spadajoča dela. Vseled svojega večletnega delovanja v tu- in inozemstvu, kakor v Gradcu, Zagrebu, Opatiji, Monakovem, Kolinu, Hamburgu, Wiesbadenu, Nizi in Parizu, sem v prijetnem položaju vsa, tudi najtežavnejša dela solidno in ceno ter najmodernejše izvrševati. — Za mnogobrojni obisk in naročila se navkljudneje priporočam z velespoštovanjem.

**Josip Gregorin.**

196 3-2

Denarni promet do 30. sept. 1901:

K 17.006.531.88.

Stanje vlog dné 30. sept. 1901:

K 7.263.956.34.

## Ljudska posojilnica

registrov. zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Kongresni trg 2, I. nadstr.

sprejema hranilne vloge od vsakega, je li njen zadružnik ali ne, in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, ker plačuje rentni davek iz svojega.

Uradne ure vsak delavnik od 8. do 1. ure.

1034 33